

Sygn. akt: I C 161/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Pręcerek
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Mandziak

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2017 r. w Lidzbarku Warmińskim na rozprawie

sprawy z powództwa B. S.

przeciwko (...) Koła (...) w O.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) Koła (...) w O. na rzecz powoda B. S. kwotę 6.460 zł (sześć tysięcy czterysta sześćdziesiąt złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 1.456 zł od dnia 12.10.2016 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 5.004 zł od dnia 19.01.2017 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego (...) Koła (...) w O. na rzecz powoda B. S. kwotę 1.819,24 zł (jeden tysiąc osiemset dziewiętnaście złotych 24/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania o zabezpieczenie dowodu;

3. zasądza od pozwanego (...) Koła (...) w O. na rzecz powoda B. S. kwotę 2.157 zł (dwa tysiące sto pięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Agnieszka Pręcerek

Sygn. akt I C 161/17

UZASADNIENIE

Powód B. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Koła (...) w O. kwoty 6.460 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 1.456 od dnia 12.10.2016 r. do dnia zapłaty, od kwoty 5.004 od dnia 19.01.2017 r. do dnia zapłaty, zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zabezpieczenie dowodu w kwocie 1.819,24 zł oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W motywach złożonego pozwu powód wskazał, że prowadzi gospodarstwo rolne w K.. Wiosną 2016 roku dokonał zasiewów kukurydzy na swoich działkach. We wrześniu 2016 roku stwierdził szkodę wyrządzoną przez zwierzynę łowną na polach gdzie posiał kukurydzę. Powód zwrócił się o oszacowanie szkody do pozwanego, zgłoszenie obejmowało działkę nr: (...). Pozwany dokonał oszacowania szkody na polach objętych szkoda za wyjątkiem działki

numer (...) o powierzchni 26,93 ha. Pozwany wypłacił odszkodowanie w części dotyczącej pól o powierzchni 30 ha i 12,5 ha. Ponadto powód dodał, że podczas szacowania szkody zgłosił szereg zastrzeżeń do poszczególnych protokołów, które nie zostały uwzględnione przez pozwanego. W tej sytuacji powód wystąpił do tutejszego Sądu o zabezpieczenie dowodu i w toku postępowania o zabezpieczenie dowodu biegły sądowy oszacował szkody powstałe na polach powoda (pozew k. 3-6).

W odpowiedzi na pozew Pozwany (...) Koło (...) numer 112 (...) w O. nie uznało powództwa i wniosło o jego oddalenie oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności co do zasady lecz zaprzeczył okolicznościom faktycznym przytaczanym przez powoda, które dotyczą rozmiaru szkody. Podniósł, iż w odpowiedzi na zgłoszoną szkodę udzielił powodowi informacji o terminie planowanych oględzin wskazując jednocześnie, że szkoda w uprawie na działce numer (...) o powierzchni 26,93 ha zostanie oszacowana w późniejszym terminie ustalonym wspólnie przez strony. Dokonano oszacowania szkody przy udziale rzeczoznawcy, lecz z określoną wysokością szkody nie zgodził się powód. Pozwany również dodał, że powód pozostawiając nieskoszoną kukurydzę i nie dbając o zabezpieczenie uprawy przyczynił się do wzrostu szkody (odpowiedź na pozew k. 22-31).

W toku trwającego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód B. S. prowadzi gospodarstwo rolne w K.. W skład prowadzonego gospodarstwa rolnego wchodzi między innymi działki numer(...)- położone w obrębie W. (nr (...)), (...) – położone w obrębie W. (nr (...)) .

Na wiosnę 2016 roku powód posiał na tych polach kukurydzę. Pola powoda były ogrodzone. Uprawy prowadzone były przez powoda na całej powierzchni na dobrym poziomie agrotechnicznym.

We wrześniu 2016 roku powód stwierdził w uprawach ślady bytności zwierzyny łownej oraz zniszczenia upraw kukurydzy. Na polach powoda nastąpiło równomierne uszkodzenie upraw przez dziki oraz jelenie. Na działkach o numerach (...) o powierzchni 19,84 ha powód uprawiał kukurydzę z przeznaczeniem na kiszonkę. Obszar całej uprawy miał szerokość 180 metrów i składał się ze 241 rzędów. Średnia łączna liczba roślin uszkodzonych na uprawie wynosiła 35.588,47 sztuk. Obszar uprawy, który został uszkodzony wyniósł 14,12 ha, procent zniszczenia uprawy wyniósł 3,4%, zaś powierzchnia zredukowana wyniosła 0,48 ha. Średnia cena skupu zielonki z kukurydzy za tonę wynosiła 69,20 zł, zaś plony powoda wynosiły 467,30 dt/ha. Wartość utraconego przez powoda plonu wynosiła brutto 1.552,16 zł zaś koszt transportu, który nie został poniesiony przez powoda w związku ze szkodą wyniósł 96,45 zł. Łącznie powód poniósł szkodę na przedmiotowej nieruchomości wysokości 1.456 zł.

Na działce numer (...) o powierzchni 26,93 ha powód uprawiał kukurydzę z przeznaczeniem na ziarno. Obszar całej uprawy wyniósł 480 metrów szerokości i składał się ze 636 rzędów. Średnia łączna liczba roślin uszkodzonych na uprawie wynosiła 85.835 sztuk. Obszar uprawy, który został uszkodzony wyniósł 25 ha, procent zniszczenia uprawy wyniósł 4,8%, zaś powierzchnia zredukowana wyniosła 1,2 ha. Średnia cena skupu kukurydzy za tonę wynosiła 350 zł, plony powoda wynosiły 124,84 dt/ha. Wartość utraconego przez powoda plonu wynosiła brutto 5.243,35 zł zaś koszt transportu, który nie został poniesiony przez powoda w związku ze szkodą wyniósł 239,70 zł. Łącznie powód poniósł szkodę wysokości 5.004 zł

Powód zwrócił się do pozwanego o oszacowanie szkody. Zgłoszenie szkody zostało doręczone pozwanemu 4 września 2016 roku. Powód w zgłoszeniu wskazała, iż szkody wystąpiły na działkach: numer (...) o powierzchni 30 ha, (...)o powierzchni 12,5 ha, numer (...)o powierzchni 19,84 ha, numer (...) o powierzchni 20,13 ha oraz numer (...) o powierzchni 26,93 ha.

W dniu 11 września 2016 roku odbyło się szacowanie szkody przez rzeczoznawcę w zakresie szkód powodowanych przez zwierzęta dziko żyjące S. K. przy udziale przedstawicieli pozwanego oraz w obecności powoda. Komisja dokonała

oszacowaniu obszaru uprawy 19,84 ha. Podczas prac Komisji powód złożył protest do protokołu w zakresie procedury dokonywanego oszacowania i oznajmił, że nie będzie brał udziału w dalszych szacowaniach, które mają się odbyć bez jego udziału, albowiem wystąpi z wnioskiem o zabezpieczenie dowodu do Sądu. Pozwany uznał szkody jedynie w zakresie powierzchni uprawy 30 ha na działce (...) oraz powierzchni uprawy 12,5 ha na działce (...). Natomiast pozwany wskazał, że na działkach (...) o powierzchni 19,84 ha i (...) o powierzchni 20,13 ha powstałe szkody nie przekraczają 1 a żyta za 1 ha powierzchni uprawy kukurydzy, w związku z tym na podstawie art. 48 pkt 4 Prawa łowieckie odmówił wypłaty odszkodowania. Z takim stanowiskiem nie zgodził się powód.

W latach poprzednich na polach powoda zwierzyna dokonywała szkód, które były zgłaszane pozwanemu- szkody występował również na terenach ogrodzonych. Strony postępowania współdziałały ze sobą przy częściowym ogrodzeniu pól powoda. Powód zwracał się do pozwanego na piśmie o pomoc przy pilnowaniu jego nieruchomości przed zwierzyną, jednakże pozwany nie ma możliwości aby podejmować takie czynności jedynie w odniesieniu do pól powoda.

Dowód: protokół numer (...) z szacowania szkody k. 15, zgłoszenie szkody łowieckiej k. 16, pismo z dnia 19.09.2016 r. k. 14, zeznania powoda k. 52v.- 53 , zeznania pozwanego k. 53-54 v. , opinia biegłego z akt sprawy sygn. akt I Co 271/16 k. 53-68, opinia biegłego z akt sprawy sygn. akt I Co 271/16 k. 69-83.

Powód w dniu 5 września 2016 roku złożył do Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim wniosek o zabezpieczenie dowodu. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I Co 271/166. W toku postępowania Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu szacowania szkód łowieckich celem ustalenia czy w uprawie kukurydzy na działkach o numerach ewidencyjnych (...) położonych w K. wystąpiły szkody łowieckie, określenie obszaru objętego szkoda, stopnia uszkodzenia roślin oraz oszacowania wysokości utraconych plonów i szkody. Poniósł koszty związane z postępowaniem o zabezpieczenie dowodu w łącznej wysokości 1.819,24 zł (w tym opłatę sądową 40 zł, wynagrodzenie biegłego w łącznej kwocie 1.779,24 zł).

Dowód: dokumenty z akt sprawy sygn. akt I Co 271/16.

Pismem z dnia 5 stycznia 2017 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania kwoty 1.456 zł za szkody wyrządzone na działce (...) i działce (...) o powierzchni 19,84 ha położonej w obrębie W. numer (...) oraz kwoty 5.004 zł za szkody na działce numer (...) o powierzchni 26,93 ha. Wezwanie doręczono pozwanemu w dniu 11 stycznia 2017 roku. Pozwany nie wypłacił powodowi należnego odszkodowania.

Dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 11-13.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Pozwany nie kwestionował przesłanek swojej odpowiedzialności, a jedynie wskazane przez powoda okoliczności faktyczne dotyczące rozmiaru szkody.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów przedłożonych przez strony oraz znajdujących się w aktach sprawy o zabezpieczenie dowodu I Co 271/16. Zasadniczą część ustaleń Sąd poczynił w oparciu o opinię biegłego z zakresu szacowania i likwidacji szkód powodowanych przez zwierzęta dziko żyjące A. T.. Wiarygodność powyższych dokumentów oraz opinii biegłego nie budziła wątpliwości Sądu, co istotne nie była również kwestionowana przez strony postępowania. Sąd uznał, że opinia biegłego sporządzona w toku postępowania o zabezpieczenie dowodu była jasna i logiczna. Biegły obszernie wyjaśnił swój tok rozumowania, przyjęte założenia. Sąd oparł się zatem na niej przy czynieniu ustaleń faktycznych.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu szkód łowieckich oraz o przesłuchanie świadków. Istotnym jest, że przedstawiciele pozwanego brali bezpośrednio udział w wizji przeprowadzonej przez biegłego A. T., i nie zgłaszano żadnych zastrzeżeń w zakresie czynności podejmowanych przez

biegłego i czynionych przez niego ustaleń. Ponadto pozwany zgłaszając wnioski dowodowe również nie podniósł argumentacji dotyczącej kwestionowania przez niego opinii biegłego A. T. wydanej w postępowaniu o zabezpieczenie dowodu. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że wszystkie okoliczności wymagające wiadomości specjalnych zostały dostatecznie wyjaśnione przez biegłego A. T., zaś zgłoszone dowodu zmierzają jedynie do przedłużenia trwającego postępowania. Wskazać należy, że złożony przez pozwanego, na rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku, wniosek o przesłuchanie świadka T. P. dotyczył okoliczności nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Niewątpliwie uwzględnienie tego wniosku spowodowałoby nieuzasadnione przedłużenie postępowania.

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda i pozwanego. Zeznania stron Sąd ocenił jako wiarygodne, albowiem co do istotnych zagadnień związanych ze sprawą były one spójne, logiczne oraz korespondowały z dowodami z dokumentów. Warto zaznaczyć, że strony w zakresie współpracy co do przeciwdziałania powstawaniu szkód na polach powoda podawały tożsame okoliczności, które różniły się jedynie oceną podejmowanych działań, a nie samych działań stron w zakresie tej współpracy. Z przesłuchania stron wynika jednoznacznie, iż strony pozostają ze sobą w konflikcie powstałym na tle szkód wyrządzonych od wielu lat na polach powoda przez zwierzynę. Świadczą o tym słowa Prezesa M. R. „jak Kuba Bogu, tak Bogu Kubie”.

Przechodząc do podstawy prawnej powództwa należy w pierwszej kolejności wskazać art. 46 ust. 1 pkt ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie - w brzmieniu obowiązującym przed wejściem w życie zmian tej ustawy, stosownie do którego dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniele i sarny.

Zważenia wymaga, iż ustalenie wysokości odszkodowania dokonuje się zgodnie z przepisami powołanej już ustawy Prawo łowieckie oraz wydanym na jej podstawie i obowiązującym w dniu powstania szkody i jej szacowania rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych z dnia 8 marca 2010 r. (D.U. Nr 45, poz. 272).

Zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy oględzin i szacowania szkód, o których mowa w ust. 1, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonują przedstawiciele zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego. Na żądanie strony w oględzinach, szacowaniu szkód oraz ustalaniu wysokości odszkodowania uczestniczy przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej. Paragraf 1 ust. 2 powołanego wyżej rozporządzenia stanowi, że właściciel lub posiadacz gruntu, na którym powstała szkoda, zwany dalej „poszkodowanym”, zgłasza szkodę w formie pisemnej osobie, o której mowa w ust. 1,

w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia, a w przypadku szkód wyrządzonych w sędach - w terminie 14 dni od dnia jej powstania z jednoczesnym określeniem liczby uszkodzonych drzew.

Natomiast w świetle § 2 ust. 1 rozporządzenia, wstępnego szacowania szkody, zwanego dalej „ogłędzinami”, ostatecznego szacowania szkody oraz ponownego szacowania szkody dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego, zwani dalej „szacującymi”, przy udziale poszkodowanego albo jego pełnomocnika oraz, na żądanie jednej ze stron, przedstawiciela właściwej terytorialnie izby rolniczej. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zawiadamia poszkodowanego o terminie oględzin, ostatecznego szacowania szkody lub ponownego szacowania szkody nie później niż na 2 dni przed ich dokonaniem, a za porozumieniem stron - w terminie krótszym (par. 2 ust. 3). Stosownie do par. 3 ostateczne szacowanie szkody w uprawach poprzedza się dokonaniem oględzin (ust. 1). Oględzin dokonuje się w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody (ust. 3). Podczas oględzin ustala się: gatunek zwierzyny, która wyrządziła szkodę, rodzaj, stan i jakość uprawy, obszar całej uprawy, szacunkowy obszar uprawy, która została uszkodzona, szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze (ust. 4).

Podniesienia wymaga, że § 4 rozporządzenia stanowi, iż ostatecznemu szacowaniu podlegają straty ilościowe i jakościowe powstałe w wyniku uszkodzenia lub zniszczenia uprawy lub płodów rolnych. Ostatecznego szacowania szkody oraz ustalenia wysokości odszkodowania dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy, a w przypadku uszkodzonego lub zniszczonego płodu rolnego - w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia szkody. O terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy poszkodowany jest obowiązany powiadomić

szacującego w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem. Ustalenia rozmiaru szkody dokonuje się poprzez pomnożenie obszaru uprawy, która została uszkodzona, oraz procentu jej zniszczenia, a następnie pomnożenie tak uzyskanej powierzchni zredukowanej oraz plonu z 1 ha - w przypadku szkód w uprawach (ust. 6). Wysokość odszkodowania ustala się, mnożąc rozmiar szkody przez cenę skupu danego artykułu rolnego, a w przypadku gdy nie jest prowadzony skup - cenę rynkową z dnia ostatecznego szacowania szkody, w rejonie powstania szkody. Wysokość odszkodowania pomniejsza się odpowiednio o nieponiesione koszty zbioru, transportu i przechowywania (ust.7).

Stosownie do § 6 rozporządzenia, wypłaty odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich w terminie trzydziestu dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody albo od dnia sporządzenia protokołu ponownego szacowania szkody, o ile ponowne szacowanie miało miejsce.

Należy nadto przywołać art. 47 ust. 1 ustawy Prawo łowieckie, który stanowi, iż właściciele lub posiadacze gruntów rolnych i leśnych powinni, zgodnie z potrzebami, współdziałać z dzierżawcami i zarządcami obwodów łowieckich w zabezpieczeniu gruntów przed szkodami, o których mowa w art. 46.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, omówionego na wstępie, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości. Łącznie odszkodowanie należne powodowi wyniosło 6.460 zł. Natomiast o należnych odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c (pkt 1 wyroku).

W punkcie 2 wyroku Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 1.819,24 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania o zabezpieczenie dowodu. Warto zaznaczyć, iż w postępowaniu o zabezpieczenie dowodu Sąd nie orzeka o poniesionych kosztach tego postępowania (art. 310 i następne kpc). W ocenie Sądu zwrot tych kosztów można zgłosić w postępowaniu, przed wszczęciem którego dowód ten został zabezpieczony. Nie ulega wątpliwości, że przeprowadzenie tego dowodu służyło rozstrzygnięciu niniejszego postępowania. Strona na podstawie art. 310 kpc skorzystała z możliwości zabezpieczenia dowodu przed wszczęciem postępowania i poniosła z tego tytułu koszty, które winny być rozliczone w toku trwającego postępowania głównego.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 kpc.w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 12.10.2016 r. poz. 1667). Powód poniósł następujące koszty : 323zł opłaty od pozwu, 1.800 zł kosztów zastępstwa procesowego, 34 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictw.

SSR Agnieszka Pręcerek